

---

**Projektets navn:**

Digital signatur for studerende

**Projekt ophav:**

Aalborg Universitet – Klaus Kilt, IT-chef, Administrationens IT afdeling  
VTU – Glenn Leervad-Bjørn, Chefkonsulent, Videnskabsministeriet It-politisk center

**Projektleder:**

Aalborg Universitet – Henrik Findsen, Administrationens IT afdelinge

**Projektets idé**

Omhandlende projektidé tager udgangspunkt i regeringens oplæg (2001/02) til forbedring af kommunikation mellem borger og det offentlige, ved hjælp af digital signatur. Der er frem til i dag gjort mange tiltag i forhold at muliggøre brugen af digital signatur i forbindelse med kommunikation mellem borger / virksomheder og den offentlige sektor.

For på bedste vis, at understøtte denne udvikling, kan nærværende projekt i høj grad medvirke til at gøre den digitale signatur til en naturlig måde at identificere sig på.

Forestiller man sig, at en studerende allerede ved optagelse på et studie (eks. via KOT), bliver tildelt en offentlig digital signatur, som vedkommende skal benytte igennem sin studietid, vil den digitale signatur, på en naturlig måde blive en integreret del af de identifikationsværktøjer den studerende vil benytte, både gennem studietiden, og efterfølgende.

Der er i dag en stigende tendens til, at studerende er tilmeldt studier på flere universiteter på samme tid. Dette er et udtryk for at de nye generationer af studerende, i højere grad end tidligere søger at benytte muligheden for at sammensætte / kombinere forskellige uddannelser på forskellige universiteter for at opnå bedre indsigt på specifikke interesseområder.

Blandt studerende er det ikke ualmindeligt, at der skal skiftes både brugernavn og adgangskode til et universitets systemer adskillige gange gennem studietiden.

Ligesom andre borgere benytter også studerende, ofte tjenester / services udenfor universiteterne. Dette betyder i mange tilfælde at en studerende kan have mange forskellige brugernavne og adgangskoder der alle er aktive og benyttes i forskellige situationer.

Dette er ikke optimalt for en studerende. I studietiden skal en studerende kunne koncentrere sig om at studere og ikke bruge tid og energi på at huske på brugernavne og adgangskoder.

For at imødekomme denne udvikling, og skabe bedre betingelser for studerende, vil implementering af en offentlig digital signatur være en mulig løsning.

Den offentlige digitale signatur, giver i relation til en studerendes bevægelsesfrihed, stor mobilitet, idet det med en sådan, altid vil være muligt for en studerende at identificere sig, og få tilgang til sine data, uagtet geografisk placering.

Desuden vil en studerende med den samme signatur, kunne tilgå både uddannelses relaterede- og offentlige systemer.

Tanken om at benytte digital signatur i denne sammenhæng, er ikke ny.

---

**Et projektsamarbejde mellem:**

**REKTORKOLLEGIET**

The Danish Rectors' Conference



Der er i tidligere projekter blevet arbejdet på måder at anvende OCES-digitale signatur, i sammenhæng med person identifikation, på læreranstalter og universiteter, i et lukket system. (CampusNet)

Igennem disse systemer har de studerende ikke haft adgang til digital signatur services udenfor systemet – eks. offentlige services.

Nærværende projekt skal igangsættes, med det formål at klarlægge mulighederne for brug af digital signatur i det åbne net, og dermed udvide mulighederne for studerende, således at disse med den samme identifikation/certifikat, kan tilgå og rette informationer på det åbne offentlige net (KOT, SU styrelsen og stat, amt og kommune i øvrigt) såvel som, ved hjælp af roamingsystemer tilgå data og informationer på universiteternes net.

Brugen af digital signatur, vil i forhold til uddannelsesinstitutioner desuden være yderst anvendeligt i relation til signering af eksamensopgaver afleveret i digital form, accept af IT-erklæringer samt tilgang til emailsystemer, og meget mere.

I relation til brugen af digital signatur til autentifikation på de enkelte læreranstalter / universiteter, er en mulighed, det Open Source baserede system, CAS (Central Authentication Service).

Systemet anvendes allerede i forbindelse med CampusNet Digital Signatur, på Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) Handelshøjskolen i Århus (HHA) og ingeniørhøjskolerne Odense Teknikum, Ingeniørhøjskolen i Århus og Ingeniørhøjskolen i København.

I et projekt som dette, vil det således være et krav, at den digitale signatur for studerende, skal kunne anvendes, på lige fod med et personligt certifikat.

Det vil derfor være et krav, at der etableres en fælles standard for log-on baseret på OCES-digitale signatur, således at et personligt certifikat for en studerende, opbevares på et medie der kan benyttes i flere sammenhænge, på universiteter i Danmark. Der kan her være tale om studiekort i form af en "visitkort" CD-rom, et chipkort eller et streg-/magnetkodekort.

Nogle af de forhindringer der har været i forhold til tidligere projekter, har været manglende mulighed for at flytte rund på det medie i/på hvilket det personlige certifikat er opbevaret.

Den hardwaremæssige teknologiske udvikling åbner dog år for år, flere muligheder for, sikkert, at opbevare og flytte et certifikat.

En anden forhindring har været identifikation af udenlandske studerende, hvilket i offentlige sammenhænge kan være forbundet med problemer, idet mange udenlandske studerende, i den første tid som studerende i Danmark ikke har noget personnummer, og derfor ikke kan tildeles et certifikat.

Dette anses dog kun som en opgave der bør kunne løses igennem et sideløbende projekt, men bør dog indtænkes i løsningsmodellen.

Gennemførelsen af nærværende projekt vil være med til at understøtte samfundsudviklingen, i retning af, at opnå at digital signatur i fremtiden vil blive betragtet som en naturlig måde at identificere sig overfor andre på Internettet.

---

## Et projektsamarbejde mellem:



REKTORKOLLEGIET

The Danish Rectors' Conference



---

## **Projektet indeholder 3 måske 4 milepæle.**

1. (1½-2 fulde mdr.) På baggrund af OCES standard for digital signatur, klarlægge mulighederne for at gennemføre projektet.
2. Afhængig af hvor mange muligheder der fremkommer, kan der blive tale om at etablere flere delprojektgrupper, for at afdække fordele og ulemper.  
*Dette kan medføre en forlængelse af forprojektet.*
3. (ca. 2-4 mdr.) Fremstilling en standard, og design af autorisationsmekanisme for log-on i relation til de universitetsbaserede systemer de studerende tilgå, baseret på punkt 1
4. (6-12 mdr.) Tilpasning af systemer på læreranstalter / universiteter, således at den enkelte studerende kan benytte sin digitale signatur for tilgang til vedkommendes konto/netværksdrev, såvel lokalt som globalt.

## **Projektets mulige interessenter: (projektrelateret udvalgt)**

Videnskabsministeriet  
Rektorkollegiet  
Studerende på danske universiteter  
Universiteter i Danmark  
Den Koordinerede Tilmelding (KOT)  
Studielån.dk  
SU-styrelsen  
Aranic A/S. (DTU - Danmarks Tekniske Universitet )  
CPR registret  
ToldSkat  
ePosthuset  
Netborger.dk  
TDC online  
Arbejdsformidlingen (JobNet)  
Sunhed.dk  
Sygeforsikringen Danmark  
Kommuner i Danmark  
Den offentlige informationsserver  
Projekt Digital Forvaltning (Den Digitale Taskforce)

Kun udvalgte relevante interessenter vil blive direkte involveret i projektet.

---

## **Et projektsamarbejde mellem:**



**REKTORKOLLEGIET**  
The Danish Rectors' Conference



## **Forprojektet**

Med udgangspunkt i idé beskrivelsen, er der taget kontakt til enkelte af de i projektet definerede interessenter, og der er blandt disse, en klar indikation af stor interesse for projektet.

I relation til den indledende kommunikation med udvalgte interessenter, fremstår en betydelig interesse for projektet.

Dette kan, indenfor den nuværende tidsramme afsat til afvikling af forprojektet, være vanskeligt at nå at klarlægge alle aspekter, ligesom det kan blive vanskeligt at nå frem til en afgrænsning. Begrundelsen herfor er, at det er af største vigtighed at interesserede interessenter får tid til at samles og gennemgå scenariet og mulighederne.

Jeg forudser, at en samling af interessenter kan vanskeliggøres af, at forprojektet løber over en periode hvor mange af interessenterne angiveligt vil afholde ferie.

Jeg foreslår derfor at der afsættes en måned yderligere til afvikling af forprojektet.

---

## **Et projektsamarbejde mellem:**



**REKTORKOLLEGIET**

The Danish Rectors' Conference



Ministeriet for Videnskab  
Teknologi og Udvikling

---

## **Forprojektet - handlingsplan (foreløbig)**

### WORKSHOP

Der vil blive afholdt workshop på et, for alle danske universiteter centralt sted i Danmark (eks. Odense)

Undertegnede vil indledende skitsere projektets ide og muligheder.

Herefter vil en række virksomheder og institutioner fremføre indlæg:

- ↳ Arcitec (Den virksomhed der i dag drifter Campus Net) vil forklare om hvilke tekniske udfordringer der har været i forhold til etableringen af digitale signatur på Campus net.
- ↳ TDC vil forklare om den Digitale signatur og OCES standardens tekniske struktur
  - + Personligt certifikat
  - + Virksomheds certifikat
  - + Medarbejder certifikat

Workshop deltagerne vil endvidere blive orienteret om hvordan disse certifikater fungerer i sammenhæng med offentlige services.

Workshopdeltagerne vil herefter få mulighed for at komme med input til muligheder og forudsætninger (succeskriterier) for at digital signatur kan bruges på universiteter i Danmark. (noteres på flipover)

Workshopdeltagerne opdeles i interessegrupper, med udgangspunkt i de, på flipover noterede muligheder / forudsætninger.

Formålet med denne øvelse er at få en indikation af hvordan projektet skal formes for at tilgodese flest mulige universiteter.

Afsluttende nedsættes en projektgruppe, bestående af: (maks. 10 deltagere i alt)

- + Repræsentanter fra minimum 3 universiteter.
- + TDC
- + Repræsentanter for offentlige serviceudbydere.

Såfremt der ved nedsættelse af arbejdsgruppen, ikke er tilslutning fra minimum 2 universiteter udover Aalborg Universitet, termineres projektet.

Projektet er ikke i stand til at bidrage de universiteter der stiller medarbejdere til rådighed for projektgruppen med dækning af lønudgifter i forbindelse med den tid der skal bruges på projektet. Projektet vil dog, i forbindelse med afholdelse af projektgruppemøder, forestå udgifter som er nødvendige i forbindelse med forplejning m.m.

---

## **Et projektsamarbejde mellem:**



**REKTORKOLLEGIET**

The Danish Rectors' Conference



---

## **Efterarbejde – gennemgang af materiale fra workshop.**

Indenfor den første uge efter workshoppen, samles projektgruppen for at gennemgå materiale fra workshoppen.

Der fastlægges på dette møde arbejdsplan for det videre arbejde i projektet.

Indenfor den første måned efter workshoppen, vil projektgruppen fremlægge en foreløbig plan for projektet, indeholdende:

- Projektets struktur
- Fordele og ulemper
  - Universitetsmæssigt
  - Samfundsmæssigt
- Det tekniske setup

På baggrund af dette vil hvert gruppemedlem herefter blive pålagt at klarlægge hvilke omkostninger projektet implementering vil påføre det universitet eller den offentlige serviceudbyder den enkelte repræsenterer.

Et foreløbigt budget, fordelt på projektfærdiggørelse og implementering, vil herefter blive fremlagt for hhv. rektorkollegiet og Videnskabsministeriet. Det vil herefter være op til disse to enheder at klarlægge om projektet skal termineres, eller i hvilket omfang det videre projekt skal tilføres midler

## **Projektgennemførelse.**

Målet for foranalysen er at finde interessenter blandt Universiteter som har interesse i at gennemføre projektet fra analyse til implementering.

Workshop og efterarbejde forventes afsluttet medio februar 05.

Målet for det endelige projekt er i første omgang at få identificeret en løsning som tilfredsstillende mobiliserer behovet for den studerende.

Herefter vil projektet forsøge implementering af løsningen på et mindre antal Universiteter.

## **Budget for gennemførelse af forprojekt** (anslået)

Løn til projektleder – 2 måneder	Kr. 50.000
Afholdelse af workshop	Kr. 10.000
Materialeudgifter	Kr. 5.000
Transportudgifter (projektleder)	Kr. 5.000

---

## **Et projektsamarbejde mellem:**

